

# TRŽIŠKI VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI TRŽIŠKE OBČINE

LETO VI.

Tržič, 15. oktobra 1957

St. 16

## VOLILI BOMO

Volitve v občinski zbor bodo v nedeljo, dne 20. oktobra 1957 na določenih voliščih. Volišča se odprejo ob sedmi uri zjutraj in zaprejo ob sedmih zvečer.

Doslej je bil Tržič med onimi občinami, kjer so volivci že v prvih jutranjih urah izpolnili svojo državljsko dolžnost. Tudi letos ne sme biti drugače! Ne smejo nas prekositi druge občine! Volilne rezultate iz volišč naše občine in iz drugih občin bodo najmanj vsako uro na dan volitev objavljali po zvočnikih.

Tudi v naši občini je še vedno nekaj ljudi, ki kažejo premajhno zanimanje za volitve. Pomen volitev je bil že mnogokrat objavljen v dnevnem časopisu. Zato tega ne bomo ponavljali. Le na kratko bomo povedali, zakaj so volitve. Ni vseeno, če sedijo v občinskem zboru ljudje, ki se ne zanimajo dovolj za napredek občine, ki jim ni mar skrb za gradnjo stanovanj, ki se ne brigajo za gradnjo in opremo ter ustanavljanje šol, za napredek prosvete in kulture, ki se ne zanimajo za socialno skrbstvo in varstvo, ki ne ukredujejo vsega, kar se da napraviti glede zdravstva. Tisoč drugih nalog še izvršuje občinski zbor, nočemo jih tu navajati. Da je dosedanj občinski ljudski odbor izvršil svoje naloge, smo opisali v naši zadnji številki.

Volivci so imeli vse možnosti postaviti za občinski zbor kandidate, ki jih želijo, saj je na zborih volivcev vsakdo lahko svobodno predlagal poljubno osebo za kandidata. Še vedno se najde kdo, ki si upa trditi, da se kandidate »odrejšajo«. Tako naziranje je če že ne zlobno, vsekakor pa zmotno. Če bi zbori volivcev bili stoddostno obiskani, potem bi kandidatne liste vsebovale mnogo več kandidatov, kot jih sedaj.

V občinski zbor, ki bo v bodoče štel 28 odbornikov, kandidira 56 oseb. Volivci imajo torej kljub temu možno izbiro, imeli pa so volivci priliko, da predlagajo več kandidatov in druge osebe.

Verjetno je med kandidati le malo oseb, ki se potegujejo za funkcijo, saj ni plačana, pač pa nalaga odborniku precej dolžnosti. Praviloma bo moral vreden odbornik stalno vzdrževati stike z volivci, se zanimati za probleme svoje volilne enote, jih tolmačiti na seji ljudskega odbora in volivcem pojasnjevati sklepe ljudskega odbora. Če bodo novoizvoljeni odborniki prevzeli funkcijo pravilno opravljal, potem bodo volivci in ljudski odbor sproti seznanjeni s problemi, težkočami,

možnostmi, sredstvi ter izvršnim delom.

Doslej se je v večini primerov iznašalo probleme le na zborih volivcev, ki niso bili vselej zadovoljivo obiskani. Odborniki bodo v bodoče morali vzdrževati stalno zvezo med volivci in ljudskim odborom, ker bo samo na ta način lahko rešiti marsikatero vprašanje in delo, ali pa bo možno težkoče vsaj razumeti.

Kdor smatra, da volitve niso važne, ta dokazuje, da nima pravega razumevanja za napredek v občini. Pravi, da vsaka nova metla dobro pomete. Že zato je dobro, da izvolimo nov odbor. In če bodo v novi odbor prišli dosednji odborniki, bo njihova ponovna izvolitev samo dokaz, da jim volivci zaupajo in da jim s ponovno volitvijo dajo priznanje, da so doslej funkcijo v redu izvrševali. Izvoljeni odborniki pa bodo morali izkazano zaupanje plačati s še večjo brigo in skrbjo za napredek občine kot doslej.

### Koga bomo volili?

#### Občinski zbor:

I. volilna enota t. j. Cesta JLA, Ulica Heroja Bračiča, Preska, Kolodvorska cesta, Virje h. št. 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16 in 18 šteje 610 volivcev. Izvoliti je treba dva odbornika, kandidirajo pa štiri osebe in sicer: Kravcar Karel, Lavička Zdenko, Stibelj Gašper, Hrovatič Rudi.

II. volilna enota obsega Blejsko cesto, Trg Svobode, Janežičevo in Našičevo ulico ter Prehod. Ima 676 volivcev, ki naj izvolijo dva odbornika izmed naslednjih štirih kandidatov: Ličen Albin, Starič Francka, Globočnik Franci, Hiršel Stane.

III. volilna enota in sicer Kosaška in Solska ulica, Kurnikova in Kokovniška pot, Cankarjeva in Partizanska cesta ter Virje h. št. 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, in 19 ter parne h. št. od 20 dalje. Ima 623 volivcev, ki naj izvolijo dva odbornika: Cerar Lovro, Karo Miha, Jagodič Ana, Lukanc Slavko.

IV. volilna enota obsega Bečanovo, Fužinsko, Čevljarsko in Heroja Grajzarja ulico ter Koroško cesto do h. št. 23 in 40. Ta enota ima 523 volivcev, voli 2 odbornika izmed naslednjih: Sparovec Jože, Inkret Minka, Jagodič Jože, Pirjevec Stanko.

V. volilna enota s 658 volivci iz Proleterske ceste, Raven, Pot na zali rovt in Koroške ceste h. št. od 25 in od 42 dalje bo tudi volila 2 odbornika. Kandidatje pa so: Mokorel Jože, Mežek Marija, Zalokar Slavko, Štular Janez.

VI. volilna enota s 622 volivci voli dva odbornika, a kandidator je šest in sicer:

Silar Jože, Horjak Dušan (prejšnji direktor predilnice), Bertoncely Silva, Dornik Viktor, Konič Franc, Meglič Marija (iz Bistrice 16).

V VII. volilni enoti t. j. Kovor, Loka, Hudo, Zvirče in Brdo bo volilo 526 volivcev dva odbornika izmed kandidatov:

Zupan Franc, Kovor 28, Špendal Mirko, Kovor 59, Golmajer Vinko, Kovor 18, Vučko Ludvik, Loka 16.

Vasi Leše, Vadiče in Paloviče tvorijo VIII. volilno enoto z 228 volivci, ki bo volila enega odbornika izmed kandidatov, ki sta:

Svab Janez iz Leš 11, in Justin Franc iz Palovič 3.

IX. volilna enota zajema Brezje, Hušico, Visočje, Popovo in Hudi graben z 191 volivci. Volili bodo 1 odbornika, kandidirata pa:

Pretnar Božo, z Brezij 43 in Ribnikar Franc z Brezij 29.

X. volilna enota t. j. Podljubelj šteje 363 volivcev, ki bodo volili 2 odbornika izmed kandidatov:

Nemec Jakob, Podljubelj 99, Ahačič Emilija, Podljubelj 43, Bergant Ivko, Podljubelj 69, Polajnar Anton, Podljubelj 24.

XI. volilna enota ima 167 volivcev iz vasi Senično, Sp. in Zg. Vetrno ter Novake. Za eno odborniško mesto kandidirata dva kandidata:

Repinc Mihael, Zg. Vetrno 3 in Gregorc Peter, Senično 16.

XII. volilna enota, t. j. vasi Križe in Gojzd ima 415 volivcev ter voli 2 odbornika izmed kandidatov:

Zaplotnik Stefan, Križe 11, Aljančič Janko, Križe 16, Albreht Franc, Križe 71, Zaplotnik Helena, Križe 83.

XIII. volilna enota t. j. Pristava z 298 volivci bo volila 1 odbornika. Kandidata sta: Jagodič Franc iz Pristave 39 in Gosar Maks iz Pristave 19.

XIV. volilna enota ima 575 volivcev v vaseh Sebenje, Ziganja vas, Breg in Retnje ter bo volila 2 odbornika izmed kandidatov: Tišler Viktor iz Sebenj 25, Cvek Jože iz Retenj 17, Kastiger Alojz iz Retenj 11, Jesenko Janez iz Ziganje vasi 32.

XV. volilna enota t. j. Slap in Čadovlje s 179 volivci bo volila enega odbornika. Kandidirata pa: Belhar Peter, Slap 22 in Meglič Marija, Čadovlje 1.

XVI. volilna enota t. j. Dolina in Jelendol z 189 volivci bo volila enega odbornika. Kandidata sta:

Talar Franc, Jelendol 9 in Zrim Franc, Jelendol 10.

V XVII. volilni enoti in sicer Lom, Grahovše ter Potarje bo 287 volivcev volilo enega odbornika. Kandidirata pa: Tomažin Zdravko iz Loma 12 in Gaberc Janez iz Grahovč 4.

Skupno bo torej volilo občinski zbor 7179 volivcev. Med kandidati je devet žensk. Kandidatna lista je dovolj pestra, saj kandidirajo delavci, uslužbenci, kmetje, obrtniki, učitelji, upokojenci itd.

#### Občinski zbor proizvajalcev

se bo letos volil prvič. Ta zbor bo imel 28 odbornikov. Volitve bodo za prvo skupino v soboto dne 26. oktobra 1957. Volišča so tudi razdeljena v volilne enote, odprta bodo od sedme ure zjutraj do sedme ure zvečer. Volilni upravičenci so samo proizvajalci, t. j. delavci in uslužbenci iz gospodarskih organizacij.

Proizvajalci iz Bombažne predilnice in tkalnice Tržič so razdeljeni na 3 volilne enote. Volilni upravičencev je skupno 1466, ki bodo izvolili 11 odbornikov in sicer:

I. volilna enota proizvajalcev s 632 volivci voli 5 odbornikov, kandidira pa 10 odbornikov in sicer:

Zurga Ivana, Proleterska 4, Švegelj Kristina, Cankarjeva 8, Hadžomerović Hasim, Bračičeva 3, Perko Vili, Preska 15, Hafner Mirjam, Preska 19, Plut Slavica, Blejska 13, Ažman Ivanka, Podbrezje 71, Pječević Jožefa, Podljubelj 84, Paplar Janez, Bistrica 75, Mežek Marija, Proleterska 18.

II. volilna enota BPT s 583 volivci voli 4 odbornike izmed 8 kandidatov:

Zaplotnik Tončka, Blejska 13, Vranežič Nada, Bistrica 3, Teran Slavko, Bistrica 129, Bačnik Franc, Proleterska 9, Hladnik Andrej, Koroška 3, Truden Jožefa, Bistrica 127, Dolinar Marijan, Partizanska 18, Pernuš Marijan, Hudi graben 3.

V III. volilni enoti BPT je 251 volilnih upravičencev, ki volijo 2 odbornika. Kandidirajo pa:

Ogris Milan, Podljubelj 43, Našič Ivanka, Cesta JLA 12, Zupan Andrej, Preska 10, Svab Viktor, Blejska 9.

Tovarna obutve PEKO ima v celoti 822 volilnih upravičencev za zbor proizvajalcev, ki bodo izvolili 6 odbornikov v dveh volilnih enotah in sicer v:

IV. volilni enoti voli 548 volivcev 4 odbornike izmed kandidatov: Benedičič Jože, Sp. Preska 21, Gregorc Ivan, Zg. Vetrno 7. (Nadaljevanje na 2. strani)

## Volili bomo

(Nadaljevanje s 1. strani)

Cernilec Stane, Bistrica 110, Polajnar Marlena, Pristava 10.

V. volilna enota s 274 volivci voli 2 odbornika iz tovarne PEKO. Kandidirata:

Bedina Viljem, Cankarjeva 2, Zupan Milan, Kovor 28.

Lesno industrijsko podjetje Tržič ima 203 volivce, ki bodo volili 2 odbornika. Kandidirajo pa:

Štrasner Anton, Duplje 61, Tršinar Ignac, Cesta JLA 7, Ropret Milan, Pristava 10, Košir Ivan, Trg Svobode 23.

Tovarna usnja Runo ima 141 volivcev, ki volijo 1 odbornika. Kandidirata pa dva, in sicer: inž. Mali Anton, Prehod 4, Švab Miha, Fužinska 2.

Tovarna kos in srpov s 190 volivci voli 1 odbornika izmed kandidatov:

Meglič Anton, Lom 15 in Zaletel Franc, Čevljarska 6.

Gozdni obrat Tržič s 93 volivci, dalje Tovarna lepenke s 83 volivci in Tovarna pohištva s 70 volivci, vsi trije skupaj torej z 246 volivci tvorijo eno volilno, t. j. IX. volilno enoto in volijo 2 odbornika. Kandidirajo pa: Šmitek Stanko, Cesta JLA 8, Znidar Franc, Cankarjeva 13, Fic Ivan, Cankarjeva 14, Meglič Andrej, Cankarjeva 17.

X. volilno enoto pa sestavljajo Gradbeno podjetje Tržič z 68, Gradbeno podjetje Gorenjc z 12, Remont Tržič s 37, Pilarna Triglav s 44, HE Pristava s 4 in rajon Elektro s 5 volivci, skupaj torej 170 volivcev, ki volijo enega odbornika izmed kandidatov: Miklič Franc, Virje 14, Legat Ivan, Pristava 2.

XI. volilno enoto tvorijo obrtna podjetja socialističnega sektorja in sicer: Tesarstvo z 12, Kleparstvo z 11, Mehanična 29,

Krojaštvo s 13, Mesarija s 17, Mesarija Naklo z 1, Mlin s 3, Pekarija z 18, Zel. postaja z 9 in Pošta z 8 volilnimi upravičenci, skupno torej 101 volivec voli 1 odbornika. Kandidirajo pa: Jontes Ignac, Cesta JLA 18, Stritih Franc, Bistrica 109.

V XII. volilni enoti je vpisanih 166 volivcev, t. j. privatnih obrtnikov. Volili bodo 1 odbornika, kandidirata pa dva: Dovžan Stanko, Cankarjeva; Ješe Ignac, Koroška 7.

XIII. volilna enota ima vpisanih 144 volivcev iz gospodarskih organizacij: Zelenjava 1, Mlečna 9, Tobak 2, Trafika Markič 1, Zvezda 1, Runo 9, Mreža Peko 17, poslovalnica Peko 2, Avtoservis 1, knjigarna 2, Preskrba 46, Prehrana 17, Vino 2, Odpad 1, Pri pošti 8, Pod Košuto 2, pri Benku 2, Pod lipo 3, V gradu 2, Pri Lojzku 2, pri Gašperinu 2, Izeleniča 6 in pri kolodvoru 3. Volili bodo 1 odbornika, kandidirata pa: Česenj Milan, Križe 43; Plahuta Bojan, Trg Svobode 23.

Vsi navedeni so v prvi skupini, v kateri 4740 volilnih upravičencev voli 27 odbornikov. Ta lista kandidatov je zelo pestra, med njimi je 10 žensk. Med kandidati so delavci, uslužbenci, zidarji, kovinarji, kleparji, gostinci, trgovski nameščenci itd. V celoti v zbor proizvajalcev kandidira 48 oseb.

V nedeljo, dne 27. oktobra t. l., pa bo volila enega odbornika takozvana druga skupina proizvajalcev. V to skupino spadajo člani kmetijskih zadrug, delavci in uslužbenci ter kmetijski delavci. Volilnih upravičencev te skupine je 472. Kandidirata pa: Meglič Franc iz Podljubelja 63 in Teran Ljubo, Križe 18.

## Cepljenje proti otroški paralizi

V mesecu okt. 1957 bo izvedeno prvo cepljenje otrok proti otroški paralizi, drugo cepljenje bo v mesecu novembru t. l., tretje cepljenje pa bo izvršeno v mesecu juniju 1958. Za vsako cepljenje bodo starši otrok, ki pridejo v poštev za cepljenje, prejeli še posebej vabilo, iz katerega bo razviden: kraj, datum in ura cepljenja. Zaradi nemoženega dela naprošamo vse starše otrok, da privedejo svoje otroke k cepljenju v času, ki je razviden iz vabila za cepljenje.

Trikratno cepljenje bo stalo za enega otroka 600 din. Navedeni znesek bo možno plačati v dveh obrokih na kraju cepljenja, in sicer pri prvem cepljenju 300 dinarjev in pri drugem cepljenju 300 din. Plačila za cepljenje bodo oproščeni le otroci iz dru-

žin z večjim številom otrok, ki prejemajo socialno podporo pri Občinskem ljudskem odboru v Tržiču.

Objavljamo tudi krajevni okoliš posameznih cepišč in kraj cepljenja na območju ObLO Tržič:

Za Tržič, Bistrico pri Tržiču, Slap in Čadovlje bo cepljenje v Dečjem domu v Tržiču.

Za Leše, Paloviče, Popovo in Vadiče bo cepljenje v Osnovni šoli v Lešah.

Otroke iz vasi Hudri graben, Visoče in Brezje pri Tržiču bodo cepili pri Rozmanu Jožetu, Hudri graben št. 1 (pri Hudneku).

Otroci iz vasi Križe, Pristava, Gozd, Zg. Vetrno, Sp. Vetrno, Senično, Novake, Sebenje, Žigantja vas, Breg ob Bistrici in Retnje bodo cepljeni v posvetovalnici za matere in otroke v Križah.

Za Kovor, Loko, Zvirče, Hudo, Hušica in Brdo bo cepljenje v osnovni šoli v Kovorju.

Otroke iz Doline in Jelendola bodo cepili v osnovni šoli v Dolini.

Otroci iz Loma, Grahovš in Potarj bodo cepljeni v osnovni šoli v Lomu, otroci iz Podljubelja pa v osnovni šoli v Podljubelju.

## ORGANI SAMOUPRAVLJANJA V PODJETJIH SO ZBOROVALI

V Bombažni predilnici in tkalnici upravni odbor skoraj teden za tednom razpravlja o tekoči problematiki podjetja. Tudi v septembru so pregledali, kako je bil izvršen količinski in finančni plan za pretekli mesec in kumulativno od začetka leta dalje. Upravni odbor se je seznanil z delom obratne ambulante podjetja, o čemer naš list danes posebej poroča. Novi tkalski stroji s Češkega že prihajajo, montirali so tudi nov škrobnilni stroj, ki bo nadomestil oba stara stroja, ki bosta šla v generalno popravilo. Dela v zvezi z montiranjem novih kotlov se nadaljujejo. Dogradili so novo skladišče bombaža. Analizirali so delo in produktivnost delavk v novi tkalnici in so razpravljali o ustreznih ukrepih ter izboljšavah, da se poveča storilnost in izboljšajo delovne operacije. Z nabavo novih strojev ter rekonstrukcijo starih se bo povečala kapaciteta in produktivnost za ca 22%. Za rekonstrukcijo oziroma nabave bodo izdali 312 milijonov dinarjev in bodo del potrebnih sredstev dobili s kreditom na petletno obdobje. Do konca septembra so v tem podjetju izvršile količinski plan: predilnica 104.4%, sušalnica 100.1%, tkalnica 106.8%, belilnica 107.6%. Pri tem je važno opomniti, da so delavci in uslužbenci že skoraj celotno izkoristili pripadajoči jim dopust.

Finančni plan pa je do konca septembra podjetje izpolnilo s 100.5% z vsoto 3 milijarde in 610 milijonov dinarjev realizacije. Podjetje je ustanovilo posebno centralno skladiščno službo in namerava napraviti avtobusno garažo v Podljubelju, ker se delavci podjetja vozijo na delo oziroma z dela v oddaljeni Podljubelju.

Eni izmed sej upravnega odbora podjetja je prisostvoval kot gost tudi tov. Novak, direktor Tekstilnega kombinata republike Poljske, katerega je zanimalo, kakšno je v praksi delo upravnega odbora, kakšen je odnos upravnega odbora do direktorja in obratno. Dalje si je želel ogledati socialistični in politični sestav samoupravnih organov podjetja. Upravni odbor je gostu iz Poljske odgovarjal na vprašanja in je tudi njega vpraševal o razvoju in demokratizaciji gospodarstva na Poljskem.

Delavski svet istega podjetja je na svojem zasedanju pregledal delo upravnega odbora, sprejel je poslovnik za delo DS in je izvršil priprave za volitve v občinski zbor proizvajalcev. Seznanil se je s poročilom delegata s prvega kongresa DS Jugoslavije ter je razpravljal o delitvi izrednega dobička in o osebnih prošnjah.

Upravni odbor TOVARNE LEPENKE sicer nima tako pogostnih sej kot upravni odbor v velikih podjetjih, kljub temu pa so vse seje zelo stvarne in plodnosne. Za cepljenje proti paralizi bodo izplačali 3% dobička, t. j. 247.000 din. Odpisali bodo iztrošena ali neuporabna osnovna sredstva. Izvršili so tudi vse priprave za volitve v občinski zbor proizvajalcev. Upravni odbor je tudi študiral osnutek no-

vih predpisov o delitvi celotnega dohodka podjetij in je pri tem ugotavljal, da je pričakovati uspeh predvsem pri povečanju produktivnosti, prihranku materiala in varčevanju sploh. Pri tem so kritično ocenjevali delo in pravilno uporabo posameznih strojev. V tem podjetju resno razmišljajo o predlogu, da bi se ukinile premije na izvršene norme in da bi se na račun teh znatno zvišale premije na zmanjšanje odpadkov. Zato bodo računsko ugotovili naraščanje procenta odpadkov, če je na primer pri kakem stroju rezilna klina pomaknjena samo za pol milimetra navzven. Upravni odbor tudi želi kupiti od občinskega ljudskega odbora štiri stanovanja v novozgrajeni stavbi.

V Tovarni finega pohištva je upravni odbor potrdil nove norme, razpravljal je o finančnem položaju podjetja ter o rednem letnem popisu zaloga lesa in o načinu dela v zvezi s posameznimi izdelki. Pohvalili in nagradili so delavce, ki so v prostem času samoiniciativno izvršili naprave za odvajanje prahu iz delavnic. Delavski svet tega podjetja pa je sprejel perspektivni plan za razdobje 1957 do 1961. Sestava plana je zanje bila dokaj težka, kar se mora podjetje ravnati po zahtevah tržišča, ki se stalno spreminjajo in določajo vedno novo proizvodnjo in nov ritem le-te. Izdelki so iz leta v leto drugačni in se naraščajo redko ponavljajo. Zato zahteva sortiment vedno novih študij in prizadevanja vseh članov kolektiva. Okrajni in občinski svet za delo je dal tudi temu podjetju nekaj smernic za organizacijo, dalje za higiensko zaščito dela in smernice za skrb za delavca. Delavski svet je smernice podrobno proučil. Tudi o osnutku nove uredbe o delitvi celotnega dohodka so široko razpravljali in pri tem ugotavljali, da predlog uredbe daje precej prednosti novim podjetjem. Člani DS so bili mnenja, da je stara industrija pomagala graditi novo in da so bila sredstva, ki so bila angažirana za zgraditev nove industrije, zbrana v stari industriji, ki pa je s svojimi zastarelimi napravami ostala daleč za novo zgrajeno. Podjetje toži, da nima dovolj kreditov za nabavo zadostnih količin kvalitetnega lesa, ki je pogoj za fino pohištvo. Predvsem ne morejo nabaviti dovolj vezanih in pabelnih plošč. V tem podjetju so v vročih poletnih mesecih nabavljali za delavce mineralno vodo in brezalkoholne pijače. Posebej pooblaščen delavec je skrbel za delitev pijač. Ko bodo sprejemali vajence za mizarje in tapetnike, bodo dajali prednost otrokom padlih borcev oziroma vojnih žrtev, za njimi pridejo na vrsto otroci že zaposlenih delavcev podjetja in v tretji vrsti ostali kompetentje.

Tudi organi delavskega samoupravljanja podjetja LIP pogosto razpravljajo o vprašanjih svojega podjetja. Delavski svet je na zadnji seji sklenil prodati zanje neuporabna osnovna sredstva. V bodoče bodo investicije naročali samo v primeru, ko si bodo vnaprej v celoti zagotovili

(Nadaljevanje na 4. strani)

### IZ UPRAVE

Prejemnike našega lista, ki še do danes niso plačali naročnine, vljudo prosimo, da to nemudoma store. Oni pa, ki plačilo izbegavajo iz kateregakoli vzroka, naj nam nadaljnje pošiljanje lista odpovedo in tako prihranijo sebi in nam nepotrebne stroške.

# STEZE IN POTA OKROG TRŽIČA

## X. S Kriške gore na Tolsti vrh (1715 m) in čez Malo Poljano pod Storžcem

Le neradi se poslovimo od prijetne kočice na Kriški gori, a steza, ki poteka po grebenu dalje proti vzhodu nas nezadržno vabi, saj že izpred kočice vidimo, da bo ta steza prijetna, mehka, razgledna in da ne bo zahtevala kaj več napora, ker teče v dobršem delu kar po ravnem.

Steza je dobro markirana v vsej svoji dolžini, pogrešamo pa na Kriški gori kašipotno tablico, ki bi pripovedovala, koliko časa naj računamo do Tolstega vrha, odnosno koliko do Male Poljane in do Doma pod Storžcem, oziroma do Storžca.

Uberemo pot proti vzhodu ob zgornjem robu Velike senožeti in kmalu smo na razpotju: desno navzdol vodi steza v Gozd, levo po grebenu pa proti Ircku in Tolstemu vrhu. Kmalu smo na grebenu. Od tu dalje je naša pot prava gradbena hoja, ki traja skoro poldrugo uro. Hodimo ob zgornjem robu senožeti Prosenke in ko smo na robu, se nam odpre razgled še na sever, na vso Košuto. Nam nasproti se sončijo planine Kofce in Šija, pod njima šume temni gozdovi, prav spodaj ugledamo Jelendol in piramide v Dolini. In tam zgoraj je še kočica na Kalu. Med borovci se lahko dvigamo navzgor, tu je Pleče.

Se malo in že smo pri Vratih (1546 m). Vrata so dokaj široka zarezja v severnem prepadnem pobočju Kriške gore, kjer se apnenici v meliščih in pečinastih drčah krušijo proti Lomski dolini. Prav je, da je markacist opozoril turista na to posebnost že z napisom na skali, ki govori da so tu Vrata. Mnogi mladi planinci namreč kar dirjajo po planinskih poteh in v tekmi za čas zamude marsikatero lepoto, ki je ne užijejo, ker je ne vidijo.

Južna pobočja Kriške gore so v vzhodju porasla z gozdom, ki sega v zahodnem delu mestoma le v višino do 1000 m, vzhodneje do 1100 m in 1200 m pod kočjo pa v višino 1410 m. Le na enem mestu in sicer pod Irckom sega ozek pas gozda skoro do vrha grebena v višino 1620 m. Nad gozdom so senožeti.

Severna pobočja Kriške gore pa se strmo krušijo v Lomsko dolino. Tu ni nikakršnih senožeti, travnatih rebri ni. Le gozd in strmo skalovje ter vmes melišča, ki segajo s svojimi peščenimi jeziki daleč v dolino. Prepevanje je mnogo večje kot na južni strani in ustvarja vedno nove zaloge kamenja, ki se drobi in melje v vedno drobnejši pesek ter zasipa pobočja in dolinsko dno.

Podoben pojav opazujemo tudi na Košuti in Begunjski in še drugod. Južna pobočja so domala do vrha porasla s travnatim rušo, seveda so strma, skalovita, krušljiva in prepadna. Vsiljuje se vprašanje, zakaj je tako.

Strma pobočja in prepadne severne stene so značilnost, ki jo imajo naša gorovja iz ledene dobe. Nastale so zaradi velikega mehničnega razpadanja, ko je s sten in strmih pobočij skoro brez presledka odletavalo kamenje na snežišča, ki so se na severni strani razvila v večji meri kot na južni.

Vendar naše strme severne stene niso le učinek ledeniškega preoblikovanja, ampak se pogosto nahajajo na velikih prelomih in narisih v zemeljski skorji. Poleg tega so se strme stene izoblikovale posebno tam, kjer apneni skladi leže v smeri, ki je nasprotna pobočju. Če skladi apnenca padajo v smeri pobočja, je strmina manj huda. Velike strmine, stene in previsi so navadno tam, kjer apneni skladi visijo proti jugu. Zato so južna pobočja zmerno nagnjena, na sever pa štrlijo v stenah odsekani konci plasti.

O vsem tem premišljujemo pri Vratih vrh Kriške gore, ko občudujemo to mogočno zarezje v grebenu z divje oblikovanimi skalnimi pobočji, z redkimi borovci in skromnim alpskim rastjem.

Na nasprotni strani lomske doline se v vetru zibljejo vrhovi smrek pod Konjščico. Na pregibih v njenem pobočju se sončijo samotne kmetije.

Steza nas vodi dalje proti vzhodu in ko zavijemo okoli roba le mala dalje od Vrat se

nam izza Tolstega vrha prikaže mogočna piramida Storžca. Po mehki stezi hodimo čez senožet Šetinko, to je prva dolinica, ki se vzhodno od Vrat spušča navzdol proti jugu.

Kmalu prispemo kar po ravnem do druge velike zareze v severnem pobočju Kriške gore. Tu se nam že odpira razgled proti severovzhodu. Tam je planina Javornik in nad njo Zeniklovec ter v ozadju Stegovnik (1691 m). Med Škarjevim robom in Zenikljevcem se pokazuje vrhovi Kamniških planin nad Jezerškim.

Pod nami so senožeti: Siroka dolina, Konjska dolina in pred gozdičem Kamnarca.

Mimo borovnic, malin in brusnic pridemo do naslednjega, tretjega skalnatega roba, ki se strmo krši proti Lomu. Smreke na desni so že tako stare, da od starosti razpadajo.

Ze smo na prevalu pod Irckom. Irck je dvoglavi vrh vzhodno od tolstega vrha. Njega zahodni del doseže višino 1600 m, Nanj se vzpenjamo najprej po mehki travi, tu smo »Za babo«.

Kmalu pa preide pot v nizek gozd in nas med borovci vodi navzgor.

Ko sredi nizkih borovcev pridemo na rob prve vzpetine, ugledamo na severovzhodu pod sabo, sredi gozdov Dom pod Storžcem in pot, ki vodi do njega.

Smo na kraju, ki se mu pravi Mevrš. (Med vrhi). Na severno stran se tudi tu spušča v prepadnih pobočjih slikovito skalovje. To je že četrta zareza v grebenu.

Na jugu pod nami se med gozdovi sveti Trstenik in malo nazaj so Goriče. Pred nami proti jugovzhodu se razgrinjajo gozdovi okoli Brega, Preddvora, Tupalič, Hotemaž, Olševka, Predoselj in Senčurja in se nadaljuje proti vzhodu, proti Kamniku.

Steza je sila prijetna, razgledna na obe strani, na sever in jug, saj hodimo ves čas po vrhu grebena. Uživamo, uživamo. O nikakor ni prav, če se le razgledujemo in ne opazimo skromnih brusnic, ki se nam ponujajo ob stezi. (Se nadaljuje)

## Delo zdravstvene ambulate v BPT

|                           |      |
|---------------------------|------|
| Kliničnih pregledov       | 8735 |
| mali operacij             | 84   |
| laboratorijskih pregledov | 952  |
| prevezovanj               | 724  |
| injekcij                  | 1468 |

Največ pregledov je bilo opravljenih zaradi infekcij ter obolenj gornjih ter spodnjih dihal, vendar so bili izostanki zaradi bolezni dihal na 2. mestu. To pa zaradi tega, ker je veliko delavcev z lažjimi infekcijami dihal delalo naprej, oziroma so izostali samo za krajši čas. Največ izostankov (seveda so iz vzete porodnice) pa je bilo zaradi bolezni kosti in drugih gibal. Taka obolenja trajajo dalje časa. Res bi delavec z lažjo okvaro na nogi morda še lahko delal, ni pa mogel zaradi tega, ker je večina njih morala hoditi po več kilometrov daleč v službo. Na tretjem mestu so bili izostanki od dela zaradi bolezni prebavil in jeter. V zimskih mesecih je bilo manj takih obolenj, medtem ko so izostanki v poletju močno narasli. Med delavstvom BPT je bilo opaziti znaten padec obolenj žrela in tonzil, odkar se v tovarni deli črna kava. Ambulantni zdravnik pravi, da o tem še ne more dati končnega mnenja, ker se bo šele pozimi pokazal eventualen pozitiven razvoj ukrepa, da dobivajo delavci kavo.

Približno enak je bil izostanek tudi zaradi živčnih in duševnih bolezni, tuberkuloze, novotvorb, obolenj kože in obolenj srca. — Ambulanta smatra, da je pripisati velik procent izostankov zaradi živčnih bolezni dejstvu, da je v podjetju v pretežni večini zaposlena ženska delovna sila, ter dejstvu, da delajo žene tudi ponoči, kajti nočno delo posebno žene telesno in duševno zelo izčrpa, saj imajo mnoge žene poleg dela v tovarni opraviti še delo na domu, v družini.

Tudi procent izostankov od dela zaradi tuberkuloznih bolezni je dokaj visok, že zato, ker zdravljenje teh bolezni traja zelo dolgo. Izostanki so v tovarni narasli tudi zaradi tega, ker je pri zadnjem fluorografiranju bilo

odkritih več novih tuberkuloznih. Na četrtem in petem mestu beleži ambulanta izostanke zaradi bolezni spolovila, komplikacij nosečnosti, poroda in porodnih dopustov. Obratna ambulanta BPT si je zadala nalogo, da bo organizirala pregled vseh žensk po specialistu-ginekologu. Specialne preglede bi opravili zdravniški specialisti iz porodnišnice v Kranju. Glede tega je bil že napravljen dogovor z upravnškim porodnišnice dr. Vetrom. Seveda je to izrazito preventivna zdravstvena dejavnost in bo stroške nosila Bombažna predilnica in tkalnica. Da bi se predvidoma visoki stroški za preglede zmanjšali, bo zdravnik obratne ambulate BPT Tržič pregledal vse ženske, medtem ko bo sumljive slučaje prepustil specialistu. Končno besedo o tem pa bo seveda imelo podjetje, ker bodo pregledi stali precej denarja.

V preventivne svrhe je obratna ambulanta BPT doslej pregledala 800 delavcev in delavk, torej nekaj več kot polovico. Večkrat pa je nastal zastoj zaradi nerednega prihajanja k pregledom. Ambulanta še ne more dati končnega rezultata o uspehih svojih pregledov, ker mora svoje ugotovitve statistično obdelati, kar bo možno šele ob zaključku pregledov. Toda že sedaj ambulanta ugotavlja, da je največji procent bolezni zaradi malokrvnosti. Posebni težki primeri te bolezni so pri ženskah, posebno pri tistih, ki delajo ponoči. Pri moških se ta bolezen pojavlja v manjši meri. Obolenja dihal, predvsem bronhitis ter astma so pogostejša pri moških kot pri ženskah. Precej delavcev BPT boluje na čiru želodca ter na dvanaesterniku.

Velik procent delavk BPT boluje na krčnih žilah. Deloma morajo žene zaradi te bolezni izostajati od dela, oziroma svojega dela ne morejo več opravljati stojo in jih zato smatrajo za invalide. Krčne žile so sicer problem vseh podjetij, kjer mo-

rajo žene delati stoje, vendar ambulantni zdravnik meni, da bi se marsikatero delo v tovarni dalo urediti tako, da bi žene opravljale svoje delo sedeč. — Zdravnik izjavlja, da je doba že toliko zrela, da bo treba prilagoditi stroje delavcu, ne da bi se delavec moral ravnati po stroju.

V Bombažni predilnici in tkalnici v Tržiču že zbirajo podatke za sestavo tematične kartoteke ter kartoteke delovnega mesta invalida. Šele, ko bodo take kartoteke sestavljene, bo podjetje odnosno ambulanta imela natamčen pregled nad vsemi invalidi, zaposlenimi v podjetju ter nad vsem delavstvom, zaposlenim na drugih delovnih mestih. S tem bo dana možnost pravičnega premeščanja delavca iz enega na drugo, primernejše delovno mesto. Brez takih kartotek pa je preventivno zdravstveno delo v podjetju oteženo. Ambulanta odnosno podjetje bo v bodoče imelo evidenco nad življenjem delavca na domu tako glede hrane in stanovanja. Opaža se, da ima delavec v tovarni dobre delovne pogoje in da mu delo odgovarja, kljub temu pa delavec ne stori tistega, kar bi se od njega pričakovalo. Ko pa preštudiramo vsaj približno kvaliteto prehrane ali stanovanja tega delavca in druge življenjske pogoje, predvsem oddaljenost delavčevega stanovanja od tovarne, pa postane marsikaj jasno.

Tako poročilo je podala obratna ambulanta BPT na seji UO BPT. V diskusiji je bilo izrečenih več predlogov za preprečevanje raznih obolenj. Upravni odbor je soglašal s predlogom ambulantnega zdravnika, da se izvrši ginekološki pregled vseh žensk, prej pa naj se napravi predračun stroškov. Za astmatike bo ambulanta nabavila inhalator za vdihavanje zdravila. Uvedla se bo kartoteka invalidov. — Resno mislijo tudi na to, da se pripravi ustrezne prostore za zobno ambulanto. Ker je dohod do tovarniškega buffeta izpostavljen prepihu, se bo buffet prestavil na primernejše mesto.

## Organi samoupravljanja so zborovali

(Nadaljevanje z 2. strani)

potrebne sredstva. Delavski svet je ukinil premijski pravilnik v celoti, češ, da ni realen. Direktor podjetja je seveda ta sklep moral sporočiti oblastem, ker podjetje tak pravilnik mora imeti.

Tovarna obutve PEKO je končno izposlovala 212 milijonov kredita za nabavo strojev in rekonstrukcije pri Zvezni investicijski banki. Po elaboratu bodo nabavili 229 strojev, kar bo stalo 110 milijonov din! Od tega bodo 10 milijonov porabili za doma izdelane stroje, za ostanek pa bodo stroje nabavili na Češkem in v Vzhodni Nemčiji, deloma pa tudi za gradbena dela. Že letos morajo pretežni del zneska porabiti, ker je kredit treba izkoristiti v poldrugem

letu. Zato bodo takoj začeli z delom idejnih osnutkov načrtov ter lokacijo prostorov in pokrenili potrebno za takojšnjo dobavo strojev iz inozemstva. Takoj za tem bodo izvršili licitacijo za izvršitev gradbenih del. PEKO bo v Beogradu v zamejno za neki ljubljanski lokal pridobil še tretji prodajni lokal na Terazijah v Beogradu. Tudi hočejo nabaviti električni tiskalni stroj, da bi razbremenili svojo administracijo. Po sklepu upravnega odbora bo podjetje takoj začelo z delom v zvezi z ustanovitvijo trenažnega centra. V ta namen bo napravilo plan organizacije dela in proizvodnje tega centra, pravilno pa hočejo rešiti tudi vprašanje strokovnih kadrov za tak center.

## V Pristavi zahtevajo mesnico

Lokal imajo, toda meso se prodaja le v petkih zvečer ali v soboto zjutraj. Prebivalstvo pa zahteva, da je mesnica odprta, če že ne vsak dan, vsaj vsak drugi dan, da ne bodo prisiljeni hoditi tako daleč v Tržič. Želji bo vsekakor treba ustreči.

## Trgovski h pomočnikov primanjkuje

Trgovska podjetja v Tržiču tožijo, da primanjkuje strežnega kadra v trgovini. Trgovski pomočniki uhajajo v druge službe, predvsem v industrijo, naraščaja v trgovini pa ni dovolj. Nastaja vprašanje ali bo sploh možno dobiti dovolj strežnega osebja. Vprašanje pa ni pereče samo pri nas, ampak obstoji enak problem tudi v drugih krajih.

NOGOMET

## Tržič - Jesenice 3:3 (3:1)

Zadnje srečanje našega ligaša z moštvom z Jesenic, je bilo zelo borbeno in je dalo na trenutke celo preostro igro. Kljub temu, da so imeli Jeseničani v 1. polčasu več od igre, so naši po Dorniku in po Rustji dosegli tri zelo lepe gole. Čeprav so v drugem delu igre Tržičani prevzeli iniciativo in nevarno napadali, posebno v sredini polčasa, je odlična obramba gostov z vratarjem Volaričem na čelu preprečila, da bi domači povečali rezultat. Nasprotno pa je nezanesljiva obramba domačih dovolila nasprotniku, da je rezultat izenačil.

Po prikazani igri bi lahko zmagalo eno ali drugo moštvo. Prilik zato pa so imeli vsekakor Tržičani več.

To težko prvenstveno srečanje je z nekaterimi pomanjkljivostmi še kar dobro vodil Goli iz Ljubljane pred več kot 500 gledalci.

## Tekmovanje za večji pridelek krompirja

Tudi v tržiški občini so kmetovalci tekmovali za večji pridelek krompirja. Pogoji tekmovalja je bil, da se na en hektar pridelata 275 do 300 mtc (metrskih centov). Poglejmo samo nekaj rezultatov tekmovalja:

Aljančič Janko iz Križev je sadił krompir na razdaljo 64,5 centimetra, donos na hektar je bil 315 mtc;

Oranič Anton iz Križev je imel med sadikami razdaljo 64 centimetrov, njegov donos je znašal na hektar 279 mtc;

Teran Ljubo je tudi imel 64 centimetrov razdalje med sadikami in je na hektar dosegel donos 325 mtc;

Zepič Jože iz Križev je pri medsebojni razdalji sadik 59 cm dosegel malo manj, t. j. 236 mtc;

Mekuč Anton iz Sebenj pa je sadił krompir v razdalji 59 centimetrov in ima donosa na hektar 292 mtc;

Lukanc Franc iz Žiganje vasi je imel razdaljo med sadikami 60 cm in je dosegel donos 302 metrska centa na hektar;

Lončar Angela iz Brega je pri razdalji 58,5 cm sadik dosegla donos 335 mtc na hektar (največ med vsemi, kar je seveda pripisati izredno dobremu gnojenju krompirišča);

Bitenc Janez iz Brega pa je sadił krompir na razdaljo 55 cm in je imel donosa 258 mtc na ha.

Gornje številke so ugotovljene seveda le na tekmovalnem, določenem zemljišču. Zanimive so zaradi tega, ker se vidi, da vpliva na donos razdalja sadik in seveda primerna zemlja, predvsem pa primerno gnojenje.

STRELSTVO

JESENICE — TRŽIČ 913:862

6. oktobra sta se na tržiškem strelišču v prijateljskem dvoboju za prehodni pokal pomerili strelski družini z Jesenic in Tržiča. V streljanju z vojaško puško so Jeseničani premočno zmagali in dosegli od 1500 možnih krogov 913. Tržičani pa 862 krogov. Zanimivo je, da je najboljši rezultat dosegla ženska — Majda Kralj z Jesenic, ki je »ubila« 113 krogov od 150 možnih. Za njo sta se uvrstila Jeseničana Verdnik in Sekne, ki sta dosegla 109 krogov. Najboljši Tržičan pa je bil Slavko Hvalica s 106 krogi, pred Brejcem in Perkom s 105 oziroma 97 doseženimi krogi.

PREKLIC

Preklicujem žaljive besede, ki sem jih izrekel napram Jožetu Šlibarju v Kovorju.

A. Bolaj, Bistrica.

KINO

19.—21. oktobra ameriški film v barvah »SIN BLEDLIČNIKA«.

22.—23. oktobra nemški film »DOKLER SI Z MENOJ«.

24.—25. oktobra francoski film »MARIJANA MOJE MLADOSTI«.

26.—28. oktobra ameriški film »NA RAZPOTJU«.

29.—30. oktobra japonski film »LEGENDA O UGETSU«.

31.—1. novembra madžarski film »VERTILJAK«.

2.—4. novembra ameriški film v barvah »DIVJA LETA«.

POSREDOVANJA

Več kvalificiranih mehanikov, ključavničarjev, avtoelektričarjev in strugarjev sprejme takoj v službo Mehanična delavnica v Tržiču. — Plača po dogovoru.

OBVESTILO

1. novembra 1957 pelje avtobus iz Tržiča v Begunje na grobove talcev. Odhod iz Tržiča ob 8. uri zjutraj, povratek ob 12. uri iz pred »Jožovca« v Begunjah.

## Schillingove žrtve

V taborišču je obstojal poseben oddelek jetnikov, ki so, seveda strogo zastraženi, lovili komarje po močvirnatih travnikih ob reki Amper, ki teče skozi Dachau. Komarji so bili intervirani v kakih 20 cm dolgih, 10 do 12 cm visokih in toliko širokih kletkah s tanko žično mrežo. Komarje so krmili s človeško krvjo. Med že omenjenimi Gorenjci iz kazenskega bloka je bil tudi Joža Kranjc iz Tržiča. Zdrav je bil poklican v »revir« v operacijsko sobo, kjer je bil neki nemški jetnik hudo bolan za malarijo. Kranjc je lahko videl, kako so tistemu Nemcu odvzeli kri in jo takoj vbrizgali njemu v desno roko. Čez 4 dni je Kranjc že obolel za malarijo, dobil kot vsakdo, ki je imel nad 39° vročine, »dietno hrano« n. pr. mlečni riž ali zdrob, nekoliko boljši kruh z margarino in malo mleka. Kot zdravilo pa vsak dan nekaj kapljic zelenkaste grenke tekočine. Na podoben način kot

Kranjca so okužili tudi več ostalih Slovencev.

Ko je čez nekaj dni prvi napad malarije ponehal, so dali bolnikom komarje v krmiljenje. Vsak je moral ležati vznak, stisniti med stegna kletko s komarji ter se pokriti z odejo. Čez pol ure je bolničar začel pregledovati, ali so komarji siti krvi. Kletke je obrnil proti luči ali oknu. Če so komarji imeli polne, rdeče zadke, tedaj so bili siti, ako ne, jih je dobil bolnik nazaj v ponovno krmiljenje.

Dne 25. avgusta sem bil poklican v revir. Ko sem prišel v bolniško sobo na bloku št. 5, kjer so ležali že omenjeni Gorenjci, mi je rekel Lavtar iz Zabnice: »Nas je že treslo, tebe pa še bo«. Odvedli so me v sošedno sobo, kjer je bilo že kakih 8 Rusov in Ukrajincev. Sedli smo okrog velike mize, vsak je dobil po eno kletko s komarji, na katero je moral položiti desno roko od zapestja do komolca ter pokriti z brisačo, da so nas lahko pikali komarji, siti mala-

rične krvi. Ta proces pikanja komarjev smo morali ponavljati ves teden, vsak dan dvakrat, t. j. zjutraj in zvečer. Vsem, ki smo bili na malarijskem oddelku, so vsake tri ure podnevi in ponoči merili temperaturo. Ker od pikanja komarjev malarije nisem nalezel, sem dobil tretji teden injekcijo okužene krvi v desno roko. Toda to še ni bilo dosti. Vsako jutro še pred peto uro so nas klicali v operacijsko sobo. Bolničar je vsakemu prebodel desno uho ter nekaj kapljic krvi iz ušesa iztisnil, tako da je kri kapljala na postavljen kos stekla. Vse s krvjo nakapljane kose stekla je potem razložil na profesorjevo mizo poleg naših imen oziroma številke.

Kranjcu in še nekaterim so na podoben način kot nam, ušesa prebadali tudi prste na desni roki. Profesor Schilling je navadno prihajal v revir ob osmi uri zjutraj, pregledal kri na kosih stekla, dal bolničarjem navodila za ravnanje z nami. Vsak je moral biti na malaričnem od-

delku najmanj en mesec na razpolago vsako uro po dnevi ali ponoči. Še po odpustu iz revirja smo morali hoditi vsako jutro nazaj meriti temperaturo, dokler se ni profesorjem zdelo zadosti. Mnogim se je malarija povrnila čez dva ali tri mesece. Jaz sem bil odpuščen iz revirja po preteku enega meseca.

Od ostalih Gorenjcev so me ločili že četrty dan. Premješčen sem bil v manjšo bolniško sobo na bloku št. 3, kjer je bilo le osem postelj. Poleg mene je bil neki štajerski Slovenec, dalje neki trgovski uradnik iz Berlina, ki je o Jugoslaviji vedel le to, da leži na Balkanu in da je njeno glavno mesto Beograd. Nič več ni vedel o Jugoslaviji fant iz Ukrajine, ki se je rajši predal Nemcem, kot da bi šel služiti v rusko vojsko. Dalje ni sta vedela skoro nič o Jugoslaviji nemški cigan in neki planšar. Najbolj sta poznala Jugoslavo in tudi Slovence dekan Glohar iz Olomuca in neki nemški španski borec.